

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' וזוילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

אור הגאולה

ליקוטים מרבני רבינו בעניני הגאולה השלמה

אברהם אבינו ע"ה כאשר ראה ברוח קדשו כמראה הנבואה ענין גלות השכינה, 'ויבא אברהם לספור לשרה ולבכותה', שלא על הפרט בלבד בכה, רק על כללות ענין גלות השכינה הנרמז בבחינת שרה, כאשר ידוע אשר כביכול גם הקב"ה שאוג ישאג על נדחו, אשר בחינת 'רעייתי יפתי יונתי תמותי' (שה"ש ה ב), אשר קדשתיה לי, ירדה עד לעפר מחמת גורל הפגמים אשר נעשו מעוונותיהם של ישראל, שנעשו בחינת מיתה, 'רשעים בחייהם קרויים מתים' (סוכות יז:), ומסתלק מעליהם צלם אלוקים.

וזהו 'ויקם אברהם מעל פני מתו', שמסתלק מבחינת פני המת, בחינת רשעים הנ"ל, וביקש את בני ח"ת – הם הצדיקים שמאיר עליהם הארת שבעה רועים והארת משיח, 'ופגעו לי' וגו', שיתפללו על השחרות והמיתה כנ"ל הנרמז במלת 'עפרון בן צוחר', ויתן לי את מערת המכפלה, היינו שהצדיקים בעבודתם ותיקונם יקמו שכינתא מעפרא, ויעלו אותה לבחינת 'לי', שתהא מקודשת לי מחדש, וזהו 'ויתנו לי' וגו'.

(שער השוכב"ם עמוד ריא)

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת ביאור בסוגריים מדובעות

'ולקחתם לכם ביום הראשון' (ויקרא כג מ)

ואמרו רבותינו ז"ל (מדרש הגדול אמור כג) 'ראשון לחשבון עוונות'. להבין זה מהו 'ראשון לחשבון עוונות', הגה איתא בספר קדמון אחר ששבת נעשה מששת ימי המעשה, והיינו ד' שעות מכל יום נעשה מזה כ"ד שעות של שבת קודש, ואמרו מורדי ז"ל פירוש על זה, שהד' שעות שנעשה בהם שבת, הוא ג' תפילות שבכל יום, שכל תפילה היא נחשבת לשעה אחת, והשעה הר' היא 'יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים' (אבות פ"ד מ"ו), והיא קריאת שמע שעל המטה, שאדם צריך להיות ממארי דחושבנא (זהו ח"ג קעה), עד כאן.

וע"פ זה יובן שבכלל הוא ראש השנה ויום הכיפורים ועשרת ימי תשובה הם נגד הג' תפילות, וסוכות הוא נגד השעה הר', כנ"ל 'יפה שעה אחת, כנ"ל 'מארי דחושבנא'. וזהו 'ראשון לחשבון עוונות', פירוש שצריך להיות ממארי דחושבנא על עוונותיו. הגם שענין מארי דחושבנא הוא לכאן תשובה תתאה, אבל באמת העיקר שאפשר לכאן מזה לתשובה עילאה. והנה לכאן' למה נקרא 'ראשון לחשבון עוונות' בסוכות דוקא, כי באמת הגם שר"ה ויוה"כ הוא בכלל תשובה עילאה, אבל מ"מ בגילוי הוא תשובה תתאה, אבל בסוכות נתגלה דוקא תשובה עילאה בגילוי.

(עמוד קכד)

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
8:16	8:23	8:16	7:39	7:02	6:47	כניסת השבת
9:36	9:29	9:34	8:53	8:10	8:13	יציאת השבת
10:50	10:19	10:50	9:44	8:47	8:51	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

דש

- כיום, שהדרך לסחוט כמעט כל הפירות, אין לסחוט שום פרי. ומ"מ מותר לסחוט לימון לתוך מאכל, וכן בשאר פירות מותר מדינא והמחמיר תע"ב, אבל לתוך משקה אסור.
- מותר לסחוט פירות או ירקות הכבושים ממשקה שצף עליהם, כדי לתקנם לאכילה, אבל אם רוצה הוא את המשקה, אסור לסחוטו לשם כך.
- וכן מותר לסחוט פשטידת אטריות שנתבשלה עם הרבה שמן, כשעושה כך משום שאינו יכול לאכלו מרוב השמן שבו.
- מותר לאכול אישכולית חצויה על ידי כפית, אף שהפרי נסחט תוך כדי האכילה.
- אין לרסק שלג וברד לחתיכות כדי שיזובו מימיו, אבל מותר ליתנו לתוך כוס של יין או מים והוא נימוח מאליו ואינו חושש.
- לצורך שבת מותר להוציא מהמקפאי מיץ קפוא או ליפתן קפוא וכדו', ולהניחם בחוץ עד שיפשירו. ואם הוא צריך את המשקה תוך זמן קצר - מותר לזרוז את ההפשרה ע"י שיניח את המשקה הקפוא סמוך לאש [במקום שאינו יכול להגיע לחום שהיס"ב], או בתוך כלי שני [כשהמים אינם מכסים אותו לגמרי].
- לרוב הפוסקים אין איסור להקפיא מים בשבת, ולדעת הגאון מטשעבין הדבר אסור משום נולד.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרכיניו בעניני דרכי עבודת ה'

איתא (הוריות יג.) 'ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ'. ולכאורה איך יתכן שיהיה כהן גדול שהיה צריך לעבוד עבודתו וליכנס לפני ולפנים שיהיה עם הארץ בפועל ממש. ונבאר זה, והנה ממזר תלמיד חכם פירושו שהוא כאמת תלמיד חכם, ויש לו מדת עונה והכנעה ומחזיק עצמו לממזר, ומוצא בעצמו חסרונות ופחיתות, וחושב בדעתו שיש בו מום זר, שאינו מתטהר ומתקדש כראוי, ומום הוא לשון חיסרון, וזרות מצד עצמו, גם שמוצא בעצמו חסרונות מצד אביו ואמו, שלא טיהרו וקדשו את עצמם כראוי, על דרך שדרשו רבנן (יבמות כ.) מפסוק (ויקרא כז) 'והתקדשתם' - קדש עצמך כמותר לך, בדברים המותרים, לכן מצד שלא קדשו עצמן כראוי להיות בתכלית הקדושה, לכן מוצא בעצמו זה החסרון, וקורא את עצמו ממזר מדרבנן וד"ל, שלא נולד בתכלית הקדושה, וכל אדם יכול למצוא בנפשו ולהבין פחיתותו איך שחסר לו קדושה מצד עצמו, וגם מחמת אשר 'בחטא יחמנתי אמי' (תהילים נא, ו) וד"ל. וכשהתלמיד חכם מרגיש זה תמיד, ויש לו הכנעה עצומה כנ"ל, אז הוא קודם במעלה יתירה לכהן גדול, שכהן נקרא העובד ה', גם שהוא צדיק ועובד, אבל אינו מוצא בעצמו שום חסרון ופחיתות ואינו מחזיק עצמו למום זר, והוא כחינת עם הארץ, שצדיק כזה בוודאי אינו יכול לחבר ולהיחד שמים וארץ.

(שער התקשרות עמוד לב)

יומא דהילולא

ו' אייר - הרה"ק רבי משה מסאמבור בהרה"ק רבי יצחק אייזיק מסאפרין זצ"ל
הרה"ק רבי יוסף מאיר מספינקא ב"ר שמואל צבי זצ"ל
הרה"ק רבי יעקב חיים מסטאלין - דיטרויט בהרה"ק רבי ישראל מסטאלין זצ"ל

ז' אייר - הרה"ק רבי חיים מסטאנוב בהרה"ק רבי יוסף מיאמפולא זצ"ל

ח' אייר - הרה"ק רבי ירחמיאל מפאשיסחא בהרה"ק רבי יעקב יצחק זצ"ל
הרה"ק רבי משה מרדכי מטריסק - לובלין בהרה"ק ר' יעקב אריה לייב זצ"ל

י' אייר - הרה"ק רבי משה מזוועהיל בהרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זצ"ל
הרה"ק רבי שמואל (השני) מקאמינקא ב"ר משה אהרן זצ"ל
הרה"ק רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל מקאמאנא בהרה"ק ר' אלכסנדר סגדר זצ"ל
הרה"ק רבי דוד מטאלנא בהרה"ק ר' מרדכי מטשערנוביל זצ"ל

י"א אייר - הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ בהרה"ק רבי מנחם מנדל מלינסק זצ"ל
הרה"ק רבי יצחק מראדוויל בהרה"ק רבי יחיאל מיכל מזולאטשוב זצ"ל
הרה"ק רבי יהודה צבי מסטרעטין בהרה"ק רבי שמואל זאנוויל זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלכה מלכה

את הקצב לדין תורה. למחרת פנתה האשה לבית הכנסת, וכצאת הגאון הרידב"ז מבית הכנסת, שטחה בפניו את כל הפרשה, את החלומות החוזרים ונשנים, את תשובתו של הקצב וכו'. הסיפור עשה לו כנפיים ותהום כל העיר, הדין תורה נקבע להיערך בבית הכנסת הגדול.

ביום המיועד נקהלו היהודים אשר בסלוצק לבית הכנסת, להיות נוכחים בדין בדין תורה נדיר זה. מתח רב שרר בבית הכנסת כאשר האשה שטחה את טענותיה בפני הדיינים וחזרה שוב על כל מהלך העניינים. לאחר מכן נקרא היהודי הקצב להשמיע את דבריו ואת טענותיו. הציבור היה נבוך מאד. המלמול הנרגש נשמע בבית הכנסת, אלו צידדו עם הרופא הנפטר, ואחרים הצדיקו דוקא את היהודי. הוחלט כי פסק הדין ינתן בעוד מחצית השעה.

פסק הדין הכיל שלושה סעיפים: הסעיף הראשון: "המכירה בטלה ומבוטלת". קול שמחה חרישי נשמע בקהל, והרב הסביר: "עולם הבא אינו רכוש היכול לעבור מיד ליד, עולם הבא הוא האור שנוצר ממצוות ומעשים טובים שפעל האדם בימי חייו, מי שלא עמל כיצד ישיג את האור?" המשיך הרב ונשא משלו: "מי ששכר חוטב עצים לחודש ימים תמורת חמישים רובל, מלבד חמישים הרובל שיקבל, זכה בנוסף לזה במתנה נוספת, אויר היער, התעמלות גופו ותוספת בריאות שחזקו את איבריו. אם ירצה, מעתה יכול הוא להתנות עם משכירו לשלם את חמישים הרובל למישהו אחר. אבל בנוגע לבריאות שזכה בה, האם יוכל למכרה? ודאי שלא, זהו חלק מעצמותו, בשר מבשרו, מתנה זו אינה נכנסת בסוג של מקח וממכר. גם העולם הבא, האורות שזכה בהן אדם שקיים מצוות ומעשים טובים והוסיפו בו כוח רוחני, אין בכוחו למכור אותם תמורת כסף, משום כך על האלמנה להחזיר לקצב את הרובל והמקח בטל".

הסעיף השני: "הרופא איבד את חלקו בגן עדן וההסבר: פסוק מפורש הוא (יחזקאל לג יב) "ואתה בן אדם אמור אל בני עמך, צדקת הצדיק לא תצילנו ביום פשעו", ואמרו חז"ל במסכת קידושין שמדובר בצדיק שהתחרט על צדקותיו, וכן אמרו

<< המשך בעמוד ד'

חלקך בעולם הבא לקצב היהודי תמורת רובל אחד".

"ביקש בעלי הרופא שירחמו עליו ועל נשמתו המיוסרת, אולי יסכים היהודי לחזור מן המקח, והסכימו על ידו שאם יצליח לגרום לו ליהודי לוותר ולחזור בו מהעסקה, יבוטל גזר דינו. בעלי בא בחלומי, ביקש והתחנן לפני שאלך לקצב ואשתדל לבטל את המכירה. בפעם ראשונה שחלמתי, ביטלתי החלום מליבי. הלוא חלומות שוא ידברון. אך כאשר נשנה החלום פעמיים ושלוש ובעלי לא הרפה ממני, החלטתי לברר האם חלום אמת הוא או לא?" - סיימה האשה את סיפורה.

בלילה ההוא חזר הרופא
בחלום אל אשתו, וכשמעו
את תשובת היהודי, זעק
זעקת שבר נוראה

הקצב אישר את כל המאורע, וסיפר לאלמנה את כל אשר אירע באותו יום חמישי. האשה הנדהמת הציעה ליהודי שיחזור בו מהעסקה והיא תחזיר לו רובל כסף תמורת חלק בעלה בעולם הבא, אולם הקצב לא הסכים, דחה את ההצעה והסביר לה: "הן תביני, קצב פשוט אנכי, כמה מצוות כבר ישנן בחלקי? לצערי ולבושתי, מעט מאוד, מי יודע האם הייתי זוכה בכלל לחלק בעולם הבא. עתה שזכיתי במצוות רבות של הצלת נפשות וריפוי חולים עניים ללא תמורה, הרי מובטח לי שם בעולם הבא חלק לא מבוטל, האם אחמיצנו?"

מאוכזבת ומודאגת עזבה האשה את חנותו של הקצב ושבה לביתה. בלילה ההוא חזר הרופא בחלום אל אשתו, וכשמעו את תשובת היהודי, זעק זעקת שבר נוראה, וביקש מאשתו שתלך לרב העיר, הוא הגאון הרידב"ז זיע"א, ותזמין

בעיירה סלוצק, מקום כהונתו של הרידב"ז, אירע מעשה שזכה לפרסום רב בשעתו. רופא יהודי פורק עול נהג מטעמי בריאות לצאת לטייל לפנות ערב. המעשה היה ביום חמישי, הרופא עבר ליד האיטליז והבחין כיצד הקצב היהודי שחנותו היתה מלאה קונים, מפציר בהם לצאת מהחנות ואומר להם כי מי שירצה לקנות דוקא היום, ישוּב בעוד שעה. הרופא שלא האמין למראה עיניו, ניגש אל הקצב ושאל לפשר הדבר, איך מלאו ליבו ביום חמישי, יום הפרנסה, לגרש את הקונים החוצה ולוותר על הפרנסה בידיים?

השיב הקצב: "ממהר אני לבית הכנסת, ללמוד ולהתפלל ולעבוד את השם יתברך, הפרנסה נגזרה מן השמים, וחוף מזה עלי לדאוג על העולם הבא שלי"...

"עולם הבא?" - לגלג הרופא, "אין דבר כזה" (עפ"ל). השיב היהודי הפשוט: "לכבודו אולי אין, אולם אני מקוה שלי כן יהיה". תשובת היהודי הנוקבת גרמה לו לרופא ללעוג עוד יותר, עד שנענה ואמר: "שמע נא לי ר' יהודי, אולי אתה רוצה להגדיל חלקך שם בעולם הבא שלך? אני מוכן ומזומן למכור לך את חלקי בעולם הבא תמורת רובל אחד".

"איזה עסק מצויין", התפעל היהודי והושיט לו לרופא רובל אחד.

חלפו ימים ועברו שנים רבות מאז אותו מקרה, וביום בהיר אחד נכנסה אל האיטליז אשה כבודה והציגה את עצמה בתור אלמנת הרופא. לאחר ברכת שלום החלה מספרת לקצב: לאחר שבעלה הרופא נפטר, ראתה אותו בחלום כשהוא נרעש עד מאוד, וסיפר כי דנו אותו במשפט לפני בית דין של מעלה, וכף החובה הכריע את גורלו לשבט. בא הרופא בטענה: ומה עם הצלת נפשות שעסקתי בהם בימי חיי? מה עם ריפוי החולים העניים שריפא ללא תשלום? הלא זכויות רבות לו, האם זה עולם האמת? - שאל בפחד ובמורא. ענו לו בבית דין של מעלה: "אמת נכון הדבר, במעשיך הטובים בעולם התחתון יכולת להקל מעליך את דינך הקשה, אולם אתה בעצמך גזרת את דינך בידך, בשעה שהחלטת למכור את

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתיים מרבינו

❖ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ❖
[-מי שרק יגע בידית דלתי יושען]

וצעק עליהם: מה עשיתם?! הלא אמרתי לכם שעליכם ליתן לו ככל אשר יאמר, ועתה הסכלתם עשה, וזרקתם בידיים את הסגולה שבכוחה היה להושיע אתכם.

התחרטו האיש ואשתו מעומק ליבם, ובבכי מר שאלו את רבינו מה עוד יש ביכלתם לעשות. ניחמם רבינו ואמר להם שהקב"ה יעזרם במהרה ויזכו לישועה. יצאו בני הזוג מבית רבינו והאמינו בה' ובצדיקיו.

כשהתקרבו לעירם זוועהיל נדהמו לראות את אותו יהודי זקן רוכב על סוסו. מיד רצו אליו והתחננו בפניו שימכור להם את הבקבוק. נתרצה הזקן לבקשתם ומכר להם את הבקבוק תמורת שלשה רובלים.

עשו השניים כהוראת היהודי הזקן, ובתוך זמן קצר נפקדה האשה בפרי בטן. כשראתה זאת האשה, החביאה את הבקבוק במקום שמור, וסיפרה לחברותיה על דבר הנס שאירע לה בזכות ברכתו של רבינו.

בסמוך לביתה התגוררה זוג אמיד שגם כן לא נושעו בפרי בטן, וכשהגיעה אליה השמועה על דבר הנס מיהרה לבקש משכנתה שתמכור לה כמה טיפות משיקוי הפלאים, והבטיחה לה שאם אכן תיושע תתגמל אותה בסכום כסף גדול. האשה רצה לעבר מקום המחבוא ששם הטמינה את הבקבוק, אבל לתדהמתה לא מצאה שם זכר לבקבוק, וכאילו בלעתו האדמה, ויהי לפלא.

בעיר זוועהיל התגוררו זוג יהודים שהיו חשוכי בנים ל"ע שנים רבות לאחר נישואיהם. יום אחד הגיע אליהם שמעו של רבינו זי"ע שהוא פועל ישועות ופוקד עקרות, ונסעו אליו לראש השנה, ונכנסו אליו ובכו בדמעות שלישי על מר גורלם. אבל הרבי לא בירכם.

השניים החליטו שלא יזווזו משם עד שהרבי יברכם, וכך נשאר בוועלדניק עד לאחר יום הכיפורים. או אז קרא להם רבינו ואמר להם כך: אם לעצתי תשמעו, השכימו למחר בבוקר וצאו על המעבר מעל סכר המים, שם תפגשו ביהודי זקן הנוהג בסוס, ושאלוהו שמא יש בידו סגולה לבנים. אבל היזהרו שלא להתמקח עימו, וככל שיבקש תנו לו.

עשו השניים כדברי רבינו ויצאו לשם, ופגשו יהודי זקן רוכב על סוס, ושאלוהו אם יש בידו סגולה לבנים, ענה להם שיש לו סגולה, פשפש בכיסו והוציא בקבוק קטן ואמר להם שיטפטפו מהבקבוק כמה טיפות על חתיכת סוכר ויאכלוהו ויוושעו בפרי בטן.

היהודי הזקן ביקש תמורת הבקבוק שלשה רובלים. אבל בני הזוג שלא היו עשירים לא היה להם חשק לשלם עבור זה סכום כה גדול, גם מה שלא האמינו לדברי הזקן. היהודי המשיך בדרכו וגם הם חזרו לוועלדניק וסיפרו לרבינו את כל הנעשה.

רבינו כששמע שלא קנו זאת ממנו נזף בהם בחומרה,

<< המשך מעמוד ג'

במסכת סנהדרין שהכופר בעולם הבא נדחה מעולם הבא. "במקרה שלפנינו", סיכם הרידב"ז, "הנפטר היה זוכה בשכרו משום שהמקח התבטל, בכל זאת מאחר וכפר בעולם הבא, זלזל ולגלג עליו, איבד את עולמו".

הקהל נדהם למשמע אזניהם, ותמהו: היתכן שכולם הפסידו כאן? הקצב איבד

מעשה יבוא האדם במשפט. קובעים אנו על דעת המקום ועל דעת הקהל, שזיכוי הרבים הזה נזקף לזכותו של הרופא, ועל כגון זה קבעו חז"ל שהמזכה את הרבים אינו נופל בגיהנום, זאת ועוד, הרי לימדונו חז"ל 'המזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו', גם כאן זכות הרבים תלוי בו ברופא, וראוי מעמד זה של חיזוק אמונה להקנותו חלק לעולם הבא".

את מקחו והרופא יצא קירח מכאן ומכאן, את הרובל החזיר ואת עולמו איבד? עד שנשמע קולו של הרב בקראו את הסעיף האחרון של פסק הדין.

הסעיף השלישי: "קידוש שם שמים שנגרם על ידי הרופא לאחר מותו, זיכה אותו לצאת מדינה של גיהנום, וההסבר: מאורע זה גרם קידוש שם שמים גדול, כולם ראו והתחזקו כי יש דין ויש דיין, ועל כל

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרבינו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com